

Milica Milojević

Učiteljski fakultet, Vranje
Univerzitet u Nišu

Milica Tasić

Filozofski fakultet,
Univerzitet u Nišu

NEKI OD PRISTUPA PROUČAVANJA LIČNOSTI U POLITIČKOJ PSIHOLOGIJI

Sve veće prisustvo političkih tema u svakodnevnom životu, kao i sve veći broj ljudi koji se politički angažuje, motivisan ponekad čisto ličnim razlozima, jesu pojave koje zaslužuju da se uzmu u ozbiljno razmatranje. Biti politički aktivan, danas često podrazumeva veliko javno eksponiranje, pri čemu se čini da su osobine ličnosti političara i njihovi postupci od presudnijeg značaja za formiranje javnog mnjenja od samog sadržaja izgovorenog. Oblast koja se bavi ovim i sličnim temama i koja se izdvojila kao važno polje proučavanja psihologije jeste politička psihologija. U okviru političke psihologije istraživanje veza i odnosa ličnosti i politike ima najdužu istoriju. Tema ovog rada upravo su pojedini pristupi i teorije koje su se najčešće koristile, a i još uvek se koriste u političkoj psihologiji. Početak proučavanja ličnosti političara vezuje se za psihoanalitički pristup i psihobiografsku metodu – istraživači u ovoj oblasti primenjuju psihoanalitičku teoriju prilikom tumačenja podataka dobijenih iscrpnim ispitivanjem istorije pojedinca, uzimajući u obzir lični, socijalni i politički razvoj, od ranog detinjstva do adolescencije. Pristup komparativne psihobiografije koja je zasnovana na studiji crta bavi se uporednom analizom ličnosti političkih lidera, uz pokušaj da se dođe do generalizovanog okvira, koji bi se mogao primeniti za procenu različitih ličnosti. Teorije crta i motivacije u političkoj psihologiji primenjuju postojeća saznanja o crtama i motivima u psihologiji, ali se u ovoj oblasti one prikazuju kroz svoje političke manifestacije.

Ključne reči: Politička psihologija, ličnost, psihoanalitički pristup, komparativna psihobiografija, crte i motivacija

SOME OF THE PERSONALITY RESEARCH APPROACHES IN POLITICAL PSYCHOLOGY

Growing presence of political topics in everyday life, as well as the increasing number of people engaging in politics, sometimes motivated solely by personal reasons, are the phenomena that deserve to be taken into serious consideration. To be politically active today, often implies great public exposure, which often portrays personal traits of the politician and their actions as more relevant for creating the public opinion than the content of live speech. These and similar topics are subject of investigation of political psychology. Within this area, the research of relationships between personality and politics has the longest history. The main topics of this paper are some of the approaches and theories in political psychology that used the most and still are. The beginning of the research of the politician's personality is related to the psychoanalytic theory and the psycho biographic method – researchers in this field apply psychoanalytic theory when interpreting information from the personal history, considering personal, social and political development from the early childhood until the adolescence. The comparative psychobiography approach, based on the study of traits, is dealing with the comparative analysis of the personalities of political leaders, with an attempt do find a generalized frame, which can be applied for evaluating different personalities. The theories of traits and motivation in the political psychology are using the existing cognitions on traits and motives in psychology, but here they are considered to manifest through their political manifestations.

Keywords: Political psychology, personality, psychoanalytic approach, comparative psychobiography, traits and motivation